

Som jag minns det

En levnadsskildring

Bengt Rudolf Persson

Prolog

VI HÖRDE REDAN när mässingsklinkan till ytterdörren trycktes ner, när han ställde av sig tofflorna med de nednötta träbottnarna i den mörka farstun, hans släpande steg och enekryckans dova ljud mot trasmattan på trägolvet, den försiktiga knackningen på dörren till köket. Mamma öppnade och han steg över tröskeln och hon ställde fram en pinnstol åt honom framför gjutjärnsspisen med Norrahammar på ugnsluckan. Han satte sig ned.

– Ville bara hälsa på i stugan.

– Välkommen. Hur står det till med Far?, frågade mamma.

Han var liten och mager, krumböjd av hårt arbete och han hängde stavkryckan bredvid spiskroken på järntången över ugnsluckan, tog av sig fårullsluvan och lade den bredvid sig på golvet. Hjässan, kal och prickad av små bruna leverfläckar, en krans av stripigt grått hår hängde ner över öronen. Det smala ansiktet brynt av väder och vind, buskiga ögonbryn över de djupt liggande ögonen, ljusblå med strålrynkor i vrårna, höga kindben med tunna blå åderstrimor, rak näsa och därunder en grå mustasch som vek ner över mungiporna, bestämd haka, en veckas skäggstub. Det var lördagskväll.

Han knivrakade sig alltid på söndagsmorgonen, i god tid innan han tog på sig den svarta cheviotkostymen för att cykla till högmässan i Burseryds kyrka. Enestaven var då ersatt av en svart promenadkäpp med silverkrycka fastspänd på pakethållaren, hår och mustasch tillansat med ullsaxen av mormor, skinnluvan utbytt mot svart filthatt med stuk och breda brätten.

Nu var han var klädd i kraglös blåblus och byxor med skinnbotar på knäna. Grå ullsockor som mormor stickat och med garnbotar på hälarna. Min syster Inga och jag kröp upp i hans knä. Om han var på gott humör bjöd han på polkagrisar, inte helt rena, som han förvarade i blusens vänstra bröstficka. Vi satt, en på vardera knäet, och han lade sina sträva valkiga händer över håret på sina barnbarn, fyra och fem år. Vi satt där i hans knä, inte enbart för eventuella marknadskarameller. Hans lukt av granved och kåda, förstärkt av värmen som spred sig från den halvöppna spisluckan, kändes god och trygg.

– Det är fina barn du fått, Hildur. Dom kommer du att få glädje av, sade han vänd mot mamma

– Vill Far ha nå't till livs. Vi ska snart gå till bords.

– Nä tack, jag har nyss ätit av Mors gröt. Jag ville bara titta in. Före läggdags för barna.

– Hur står det till med Mor'en då? frågade mamma.

– Åjo, hon har lite ont i ryggen men annars går det för sig.

Min morfar, Gustav Sandén, 84 år. Vi älskade honom, hans blåblus med polkagrisar, hans lukt av ved och höstväder. En riktig gammaldags morfar.